

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00 – 513 Warszawa, tel. + 48 22 66 11 277, fax. +48 22 66 11 276
www.mpips.gov.pl, E-Mail: marzena.bartosiewicz@mpips.gov.pl

DPS- IIA-078-1217-2-MB/10

Warszawa, 22 marca 2010 r.

Pani
Joanna Krupska
Prezes
Związku Dużych Rodzin
„Trzy Plus”

Szanowna Pani Prezes!

Odnosząc się do treści zamieszczonych w Liście Otwartym Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus” w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej prezentuje następujące stanowisko:

Prace nad zmianami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie trwają w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej od 3 lutego 2009 r., kiedy to Rada Ministrów Przekazała rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.

Przepisy powyższych zmian opracowywane były przez Zespół Monitorujący Realizację Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ponadto na posiedzenia Zespołu zapraszani byli przedstawiciele organizacji pozarządowych, bowiem stworzenie optymalnych przepisów w omawianym zakresie, dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, było działaniem priorytetowym.

Na etapie prac rządowych projekt zmian do ustawy poddawany był uzgodnieniom międzyresortowym i szerokim konsultacjom społecznym.

Dlatego też pragnę zapewnić, że przedłożenie rządowe opracowane było z należytą starannością, przy bardzo dużym zaangażowaniu zarówno przedstawicieli Rządu jak i środowisk społecznych.

Prace w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej nad omawianym projektem rozpoczęły się od Wysłuchania Publicznego, w trakcie którego przedstawiciele organizacji pozarządowych mieli możliwość zgłoszenia swoich uwag i spostrzeżeń co do kształtu zmian.

Powołana przez Komisję Polityki Społecznej i Rodziny, Komisja Nadzwyczajna prowadziła prace zarówno nad przedłożeniem rządowym jak i poselskim projektem zmian zgłoszonym przez Sojusz Lewicy Demokratycznej, bardzo skrupulatnie, wsłuchując się w głos przedstawicieli organizacji pozarządowych – praktyków w dziedzinie walki ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Tak długie procesowanie, zarówno na etapie prac Rządu jak i w Sejmie wskazują wyraźnie, z jednej strony na bardzo trudną i skomplikowaną materię, a drugiej troskę o los osób doświadczających tak okrutnego zjawiska jakim jest przemoc w rodzinie oraz konieczność poszukiwania najlepszych rozwiązań w tym zakresie.

Pragnę zapewnić, że wiele ze zgłoszonych przez organizacje pozarządowe, uwag znalazło swoje odzwierciedlenie w obecnym kształcie projektu ustawy.

Na treść proponowanych rozwiązań należy spojrzeć kompleksowo – niewłaściwym jest przywoływanie poszczególnych części przepisów i poddawanie ich totalnej krytyce.

Projektowane zmiany mają na celu wprowadzenie rozwiązań systemowych, które w konsekwencji wzmocnią system profilaktyki, doprowadzą do skutecznej ochrony ofiar przed przemocą, a także uwrażliwią społeczeństwo na akty przemocy.

W żadnej mierze projektowane zmiany nie mają na celu jakiegokolwiek ingerencji w życie rodzin. Nie są również skierowane przeciwko rodzicom i opiekunom, którzy prawidłowo wypełniają funkcje opiekuńczo – wychowawcze wobec swoich dzieci.

Niemniej jednak zawsze będziemy walczyć z krzywdą i okrucieństwem kierowanym do najsłabszych.

Organy władzy państwowej nie ingerują w życie funkcjonujących prawidłowo rodzin. Natomiast obowiązkiem Państwa jest interwencja w sytuacjach gdy rodzina nie jest w stanie i nie potrafi poradzić sobie z stanie ostrego kryzysu.

Odnosząc się do zarzutów, należy podnieść, że projektowane rozwiązania mają przede wszystkim doprowadzić do ochrony i zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom – ofiarom przemocy w rodzinie, które są najbardziej bezbronne i wymagają szczególnej troski.

Projektowany przepis zapewniający bezpieczeństwo dziecku poprzez odizolowanie go od sprawców przemocy w rodzinie dotyczyć będzie jedynie przypadków znęcania się nad dziećmi - gdy zagrożone będzie ich życie i zdrowie. Jeśli pracownik socjalny będzie zmuszony podjąć taką decyzję, to nie podejmie jej jednoosobowo – zawsze będzie to wspólna czynność realizowana przez pracownika socjalnego, Policjanta lub pracownika ochrony zdrowia.

Po zapewnieniu bezpieczeństwa dziecku, w ciągu 24 godzin, pracownik socjalny będzie zobowiązany do poinformowania o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny i opiekuńczy, który podejmie decyzję o dalszych losach dziecka.

Dlatego też nie może być mowy o subiektywnym działaniu poprzez inwigilowanie rodziny i naruszanie jej prywatności na skutek złośliwego donosu.

Odebranie dziecka ze środowiska, w którym dochodzi do aktów przemocy w rodzinie, niejednokrotnie uchroni go przed tragedią, której może być świadkiem lub ofiarą.

Każdorazowo, w sytuacji kiedy dojdzie do aktów przemocy w rodzinie wobec dziecka, to Sąd będzie decydował czy dane zachowanie miało znamiona przestępstwa i czy będzie kwalifikowało się do nakładania sankcji i wymierzania kary zgodnie z przepisami Kodeksu karnego.

Nie można więc zgodzić się ze stwierdzeniem, że wymierzony klaps, zabranianie wyjścia dziecku na dyskotekę, narzucanie własnych poglądów czy krytykowanie zachowań seksualnych będzie skutkowało karą pozbawienia wolności.

Projektowane przepisy mają również wymiar edukacyjny i wskazują na konieczność stosowania prawidłowych metod wychowawczych wolnych od przemocy w każdym aspekcie – zarówno fizycznym jak i psychicznym.

Dlatego też obowiązująca obecnie ustawa określa tak szeroką definicję przemocy w rodzinie.

Projektowane regulacje nie wprowadzają zmian do obecnej definicji przemocy w rodzinie, która od 2005 r. – od czasu uchwalenia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nigdy nie budziła jakiegokolwiek sprzeciwu.

Tym bardziej dziwi fakt obecnej krytyki definicji przemocy w rodzinie.

W projektowanych zmianach na uwagę zasługują regulacje dotyczące działań profilaktycznych w najbliższym środowisku, które mają przede wszystkim uchronić rodzinę przed aktami przemocy. Dzięki wspólnej pracy wyspecjalizowanych służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie wypracowywane będą koncepcje pomocowe w indywidualnych przypadkach i kreowane będą działania interwencyjne w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Współpraca służb pomocowych przyczyni się do efektywności podejmowanych działań na rzecz ofiar przemocy w rodzinie oraz będzie skutkowałą kompleksowością podejmowanych czynności w oparciu o opracowany plan pomocy.

W żadnej mierze nie będą to zespoły nadzorcze, które będą miały prawo planować i nadzorować życie rodzin.

Rewolucyjną zmianą w zakresie ochrony ofiar przemocy w rodzinie przed sprawcą, są projektowane przepisy wprowadzające nowe środki zapobiegawcze oraz środki karne, zgodnie z którymi prokurator lub sąd będzie mógł wydać zakaz kontaktowania się z ofiarą oraz zbliżania się do niej, a także nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Dzięki takim rozwiązaniom prawnym, to nie ofiara przemocy wraz z dziećmi będzie musiała uciekać z domu i przebywać w instytucjach, a sprawca poniesie konsekwencje swoich czynów.

Na zakończenie pragnę przywołać przykłady przekazów medialnych sprzed kilku miesięcy, kiedy to doszło do tragedii na Pomorzu, gdy opiekunowie katując małe dziecko doprowadzili do jego śmierci.

Pojawiała się wtedy słuszna krytyka Rządu i Parlamentarzystów dotycząca bierności w działaniach. Przywoływane były przykłady innych krajów, gdzie od lat wprowadzony jest zakaz bicia dzieci, gdzie pracownik socjalny reaguje radykalnie na każde zgłoszenie o krzywdzeniu dzieci.

Zatem, projektowane zmiany, obok absolutnego przekonania co do ich słuszności, są odpowiedzią na oczekiwania społeczeństwa.

Ostateczny kształt zmian do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw zostanie opracowany po zakończeniu prac w Parlamencie.

Z powołaniem
DYREKTOR
Departamentu Pomocy
Integracji Społecznej
Krzysztof Wyrwicko
Krzysztof Wyrwicko